Autor Guste Santini
Nedjelja, 29 Listopad 2017 15:54

Pred nama je nova studija jednog od najuglednijih ekonomista s ovih prostora. Njegova prethodna uspješnica „Globalna kriza 2008. i Keynesova Opšta teorija“ (prvo izdanje objavljena na engleskom jeziku) i ova studija (koja će zbog pristupa i zaključaka vjerojatno imati više izdanja na više jezika) pokazuju koliko uporno autor izučava najsuvremenija globalna kretanja svjetskog gospodarstva.

U Globalnoj krizi ... profesor Čušević valorizira značaj i ulogu Keynesa te njegovu prisutnost, posebno u slučaju SAD-a, u ekonomskim politikama najrazvijenijih zemalja koje su suočene s krizom iz 2008. godine tražile i nalazile uporišta za svoje nacionalne ekonomske politike. Istraživanje posvećeno globalnim financijama, razvoja i (ne)jednakosti predstavlja novi iskorak što se lijepo vidi po autorovom indeksu koeficijenta rasta (objavljenog 2006, 2008) koji se sastoji iz odnosa udjela BDP-a odnosne države u svjetskom BDP-u i udjela broja stanovnika odnosne države u svjetskom broju stanovnika. Svaki od članova koeficijenta imaju svoju analitičku vrijednost a njihovi odnosi daju novu kvalitetu koja ekonomskim analitičarima puno kazuje o stanju i kretanju bilo koje zemlje, regije, itd.

Primjenjujući svoj indeks po zemljama i kontinentima profesor Čaušević precizira koje zemlje (i kada) rastu iznad svjetskog prosjeka, a kada zaostaju za njime. Od posebnog je interesa, za ove prostore, njegova analiza odnosa razvijenih i nerazvijenih zemalja, uključivo balkansko područje, te razloge zbog čega su neke zemlje uspješnije od drugih. Taj i takav pristup, po mome mišljenju, predstavlja važnu kariku u konstrukciji nove ekonomske paradigme koja izrasta iz postojeće ekonomske teorije, bez obzira o kojoj je riječ, i tako potvrđuje Marxovu krilaticu kako „novo nastaje u krilu starog“ koje još uvijek nije posve novo ali niti je izraz starog. Iako autor ne eksplicira svoj normativni pogled iz rada je moguće zaključiti (moje mišljenje) njegov stav o važnosti socijalne odgovornosti vodećih ekonomskih sila za ukupno socijalno stanje na globalnoj razini.

Autor svoj rad započinje pregledom relevantne literature koju komentira i tako precizira svoju argumentaciju glede stanja i kretanja ekonomske misli. To je vrlo važan dio rada jer omogućuje čitatelju da temeljem autorovih interpretacija „iznjedri“ svoj vlastiti stav što će mu biti od velike koristi prilikom interpretacije rada profesora Čauševića, ali i podrška u vlastitom znanstveno-istraživačkom radu.

Razdoblje koje autor analizira odnosi se na razdoblje od četvrt stoljeća koje je bilo bremenito mnogim turbulencijama posebice na ovom području. Kako na početku promatranog razdoblja nisu postojale danas suverene države (osim Makedonije) bilo bi dobro da autor učini dodatni

napor i da, u svijetlu okvira koji je dao u ovoj studiji, proanalizira kretanja i razloge ostvarenih gospodarskih kretanja sljednica bivše države. Ovo bi bilo vrlo važno za sve sljednice kako bi mogle objektivno procjeniti svoja postignuća. Ovo tim više ako se ima u vidu da su sve startale od približno istog gospdarskog i društvenog sustava. Različitosti u kretanjima pojedinih sljednica prethodne države omogućile bi kvantitativnu argumentaciju pojedinih ekonomskih politika. U tom je smislu vrlo interesantno pratiti kretanja drugih zemalja koje autor analizira kao što su to: Grčka, Albanija, Mađarska, Rumunjska i Bugarska. Općenito u studiji će, temeljem objektivnog pristupa, čitatelj naći iznenađujuće rezultate za neke zemlje koje su zadivljujuće dinamizirale svoj razvoj odnosno koje su razočarale.

Zaključna razmatranja autora komprimiraju njegovu analizu u kojima naglašava pojedine stavove iz studije što sam interpretirao kao poziv da se ti djelovi rada ponovno prouče.

Knjiga profesora Čauševića značajan je doprinos ekonomskoj znanosti i učinkovit odgovor na dio novih izazova koji stoje pred ekonomistima. Nalazimo se u stanju koje nije moguće odrediti kao stanje nacionalnih država iako nacionalni elementi još uvijek dominiraju. Novo, recimo eurozona, još nije stasalo da bi se nacionalno bacilo u ropotarnicu prošlosti. Da je tome tako najbolji je primjer Brexit. Sve se globalizira, ekonomska znanost u ovom globaliziranom svijetu morala bi se brže mjenjati. Gotovo da bih mogao kazati kako i danas realna kretanja pišu nove ekonomske teorije kao što je to svojevremeno pisala Velika depresija iz 1929. godine. Profesor Čaušević je jedan od pionira novog. Dragi čitatelji najtoplije vam preporučujem rad profesora Čauševića jer su njegove spoznaje, prijedlozi i sugestije korisni alat u traženju nove ekonomske teorije.